СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«8D02210-Археология» білім беру бағдарламасы бойынша

Пәннің ID және атауы 95927	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар(СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
95927 Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы пәнаралық зерттеулер	6	45	90	0	5	6

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ				
Оқыту түрі	**Циклы, компоненті**	**Дәріс түрлері**	**Семинар сабақтарының түрлері**	**Қорытынды бақылаудың түрі мен платфомасы**
Оффлайн				Оффлайн жазбаша
Дәріскер (лер)	Бексеитов Ғалымжан Тұқымбайұлыт.ғ.к., аға оқытушы			
e-mail:	Bek_ok@mail.ru			
Телефоны:	87054416313			
Ассистент(тер)	Терекбаева Жазира Махмудовна PHD, аға оқытушы			
e-mail:	terekbaevazhaz@gmail.com			
Телефоны:	377 33 38; 12-81			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ		
Пәннің мақсаты	**Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)***	**ОН қолжеткізуиндикаторлары (ЖИ)**
Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы пәнаралық зерттеулерді қолданудың мүмкіндігін айқындау	1.(когнитивті) Ғылыми-зерттеу қызметінің кәсіби спецификасы жайлы жалпы түсініктер аясын қалыптастыру	**1.1.**Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы зерттеу кезеңдерімен басқа ғылымдар жүйесіндегі алатын орнын көрсету
		1.2.Гуманитарлық, әлеуметтік және жаратылыстану ғылымдары салаларында сараптамалық және аналитикалық жұмыстарды жүргізе алуға дағдыланады
	2. (функционалды) Археологтар қолданатын концепция, гипотеза, теория, ұстаным, әдістердің танымдық мүмкіндіктері жайлы ілімді ой-санада қалыптастыра түсу	**2.1.**Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы зерттеу бағыттарын дұрыс қолдану
		2.2.Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы терминологиялық сөздіктерін талдау
		2.3. Археологияның теориясы мен методологиясы бойынша ғылыми әдебиеттер мен мақалаларды талдау
	3. (функционалды) Академиялық қауымдастықта орнығып қалған жазу мен ауызша практикалық дағдыларды бекіту; магистранттарды ғылыми жұмыс этикасы негізгі принциптерімен таныстыру	**3.1.**Пәнаралық зерттеулер методологиясының археологияның теориялық ғылымдар жүйесіндегі орнын анықтау
		3.2.Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы археологиянық зерттеу әдістерімен танысу
		3.3.Өз көзқарасын дәлелдеп, нақты

		ғылыми тұжырымдар жинақтау
	4. (жүйелік) Зерттеу барысында нақты бір методологияны қолдана білу және ғылыми бағдар жасауды меңгеру	**4.1.**Тапсырмаларды орындау барысында топпен жұмыс жасауды ұйымдастыру
		4.2.Коммуникативті қабілетті дамыту
		4.3.Теориялық мен тәжірибені жетілдіруге жаңа идеялар ұсыну
	5. (жүйелік) Ғылыми әдебиеттермен жұмыс жасау, белгілі бір танымдық ұстанымдар негізінде қордаланған мәселерді шешу; ғылымның теориясы мен әдіснамасын меңгеріп, қолдану, т.б.	**5.1**Орындалған тапсырмаларға объективті баға беру
		5.2.Топтағы көшбасшылық қасиетті қабылдай білуге дайын болу
		5.3.Кәсіби дамудың жаңа бағыттарын болжау
Пререквизиттер	Археология тарихы, Археологияға кіріспе, Археология негіздері	
Постреквизиттер	Археология, Теориялық археология	
Оқу ресурстары	**Әдебиет:** 1. ДеревянкоА.П., Маркин В.С., Васильев С.А. Палеолитоведение: Введение и основы. - Новосибирск: ВО Наука, 1994. - 288с. 2. Щапова Ю.Л. Естественнонауные методы в археологии. – М: МГУ, 1988. – 151с. 3. Полевая археология древнекаменного века. – М. 1990. – 120с КСИА №202). 4. Гиря Е.Ю. Технологический анализ каменных индустрий. Микро-макроанализ древних орудий труда.часть №2. – Спб. 1997. – 198с. 5. Мартынов А.И. Методы археологического исследования. – М., 1989 6. Жан-Клод Гарден. Теоретическая археология. // М.: Прогресс. 1983. 296 с. 7. Клейн Л. С. Археологические источники. – СПб., 2020. 8. Предмет и объект археологии и вопросы археологических исследовании . – СПб., 2018. 9. Фаган Б., Де Корс К. Археология. В начале. – Москва: Техносфера, 2017-592 с. 10. В. А. Лопатин, Н. М. Малов, А. Б. Малышев, С. И. Четвериков. Основы археологии (методика полевых исследований и археологическая практика): учеб.-метод. пособ. для студ. -Саратов: Изд-во «Научная книга», 2016. -56 с. 11. Интеграция археологических и этнографических исследований: сборник научных трудов: в 2 т. / гл. ред. Н.А. Томилов, отв. ред. Д. Дж. Андерсон, М.А.Корусенко, С.С. Тихонов, А.В. Харинский. -Иркутск: Изд-во ИрГТУ, 2013. -Т. 1. -332 с. 12. Естественнонаучные методы исследований и парадигма современной археологии: Материалы Всероссийской научной коференции. –М.: Институт археологии РАН, 8-11 декабря 2015. -161 с. 13. Public Benefits of Archaeology. – Gainesville, Fl: University Press of Florida, 2002. -158 p. 14. Rathje W.L. Garbology: The Archaeology of Fresh Garbage // Public Benefits of Archaeology. – Gainesville, Fl: University Press of Florida, 2002. -P. 85-100. **Ресурстар:** **-бағдарламалық қамтамасызздануы және Интернет- ресурстары** Microsoft Office Word **-мәліметтер базысы, ақпараттық-анықтамалық және іздестіру жүйелері:** интернет **Онлайн қол жетімділігі:** Қосымша оқу материалы, және үй тапсырмалары мен жобалар univer.kaznu.kz. сайтындағы өздеріңнің парақшаларыңдағы ПОЭК бөлімінде көруге болады.	

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде

(кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail Bek_ok@mail.ru неесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_MTRlMzUwYmYtYjU2ZS00ZDMwLWFlYjctYWEwZmI0NzFkNDE2%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b%22%2c%22Oid%22%3a%22b442ec54-671f-449a-af3f-a95d628cedad%22%7d кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **МООС**-қа тіркелуі қажет. **МООС**модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назарсалыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі

Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	

Бағалау әдістері

Критериалдыбағалау– айқынәзірленгенкритерийлернегізіндеоқытудыңнақтықолжеткізілгеннәтижелерінoқытуданкүтілетіннәтижелеріменара салмақтықпроцесі. Формативтіжәнежиынтықбағалауғанегізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқунәтижелерібағаланады.

Формативті және жиынтық бағалау	**% мәндегі баллдар**
Дәрістердегібелсенділік	0
Практикалықсабақтардажұмысистеуі	30

C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	30
C-	1,67	60-64		Жобалықжәнешығармашылыққызметі	0
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқукурсыныңмазмұныніскеасырукүнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудіңәдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
	Модуль 1.		
1	**Д 1. Кіріспе.** Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы пәнаралық зерттеулер пәнінің мақстаттары мен міндеттері	1	
1	**СС 1.** Археологиялық зерттеулерді ұйымдастыру, жоспарлау» пәнінің мақсаты мен міндеттері.	2	7
2	**Д 2.** Археология ғылымындағы кезеңдеу мен мерзімдеу мәселелері	1	
2	**СЗ 2.** Далалық тәжірибелік археология	2	7
3	**БОӨЖ 1.** МӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру		
3	**Д 3.** Археологиялық зерттеулер құрылымы мен деңгейлері	1	
3	**СС 3.** Археологиядағы кезеңдеу мәселелері: тарихы, өткені мен бүгіні	2	7
4	**БӨЖ 1.** Археология дамуына маркстік теорияның тигізген әсері		17
4	**Д 4.** Компоративті археология термині және зерттеу нысандары	1	
4	**СС 4.** Археологиялық қазбалар түрлерін ескерткіштерді зерттеуде қолдану аясы	2	7
5	**БОӨЖ 2** МӨЖ **2** орындау бойынша кеңес беру.		
5	**Д 5.** Ежелгі қауымдар экономикасы зерттеу мәселелері	1	
5	**СС 5.** Кабинеттік археология	2	7
5	**БӨЖ 2.** Археологиядағы қайта қалпына келтіру және олардың ғылыми теориялармен байланысы		17
6	**Д 6.** Археологиядағы шаруашылық-мәдени тип концепциясы	1	
6	**СС 6.** Археологиялық жүйе	2	7
7	**БОӨЖ 3.** МӨЖ **3** орындау бойынша кеңес беру.		
7	**Д 7.** Палеоэкономикалық модельдеу шаруашылық жүйесін зерттеу тәжрбиесі ретінде	1	
7	**СС 7.** Археологиядағы гуманитарлық ғылымдардың рөлі	2	7
7	**БӨЖ 3.** Археологияда әлеуметтік пәндер әдістерін қолдану		**17**
	АБ 1		**100**
	Модуль 2.		
8	**Д 8.** Археологиядағы әлеуметтік реконструкциялар мәселесі	1	
8	**СС 8.** Археология және жаратылыстану ғылымдары	2	7
8	**Д 9.** Ежелгі қоғамдар тіршілігіндегі рухани өмірді зерттеу мәселелері	1	
9	**СС 9.** Археология және өркениеттер тоғысы	2	7
9	**БОӨЖ 4.** МӨЖ **4** орындау бойынша кеңес беру.		
9	**Д 10.** Археологиялық мәліметтер бойынша ежелгі қауымдар тіршілігі мен мәдениеттердің алмасуы секілді мәселелердегі этникалық сауалдарды қарастыру	1	
10	**СС 10.** Археологиялық сыни талдау	2	7
10	**БӨЖ 4.** Археологиялық деректерді зерттеудегі семантикалық ұстаным		14
10	**Д 11.** Күнделіктілік археологиясы методологиялық мәселе ретінде	1	
11	**СС 11.** Археологиядағы дендрохронология әдістері	2	7
11	**БОӨЖ 5.** МӨЖ **5** орындау бойынша кеңес беру.		
11	**Д 12.** Археологиядағы антропология ғылымының әдістерін қолдану мәселесі	1	
12	**СС 12.**	2	7
12	**БӨЖ 5.** Археологиядағы палинологиялық әдістер		14
12	**Д13.** Археологиядағы түсініктілік аппараты мәселелері	1	
13	**СС 13.** Далалық құжаттама түрлері мен ғылыми есеп	2	7
13	**БОӨЖ 6.** МӨЖ **6** орындау бойынша кеңес беру.		
13	**Д 14.** Археологиядағы ГИС-технологиялар	1	
14	**СС 14.** Археология және этнография: салыстырмалы талдау	2	7
14	**БӨЖ 6.** Археологиялық деректерді зерттеудегі семантикалық ұстаным		16
14	**Д 15.** Археологиялық тарих: аңыз бен ақиқат	1	
15	**СС 15.** Ғылыми - зерттеу құрылымы	2	7
	АБ 2		**100**
Қорытынды бақылау (емтихан)			**100**

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологиядағы ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік археологияға қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Эмпирикалық, теориялық, компоративті және тәжірибелік	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды

	археологиядағы терминдік сөздіктерді қолдана білу		өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.		бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Декан ______________________________ **Байгунаков Д.С.**

Кафедра меңгерушісі______________________________**Жұматаев Р.С.**

Дәрісker ______________________________**Бексеитов Ғ.Т.**